

Sygn. akt II Ns 862/16

POSTANOWIENIE

Dnia 13 października 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, II Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR A. Z.

Protokolant: sekr. sąd. M. P.

po rozpoznaniu w dniu 6 października 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z wniosku A. R., K. R.

z udziałem (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o ustanowienie służebności przesyłu

postanawia:

1. oddalić wniosek;

2. zasądzić od A. R., K. R. solidarnie na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 497 zł (czterysta dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygn. akt II Ns 862/16

UZASADNIENIE

We wniosku z dnia 7 kwietnia 2016 roku wnioskodawcy A. R. i K. R., reprezentowani przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wnieśli o ustanowienie służebności przesyłu na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., polegającej na prawie korzystania z nieruchomości stanowiącej działkę gruntu numer (...), dla której Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą numer (...), polegającej na prowadzeniu przez przedmiotową nieruchomość odcinka linii gazowej podziemnej wysokoprężnej i podwyższonego ciśnienia powyżej (...)włącznie, o łącznej deklarowanej długości 27 mb wraz z prawem dostępu do wszystkich urządzeń przesyłowych w celu przeprowadzenia inspekcji ich stanu, usunięcia wszelkich usterek i awarii, konserwacji i remontów, w tym wymiany urządzeń na wolne od wad. Wnieśli także o zasądzenie od uczestnika na swoją rzecz kwoty 81.000 złotych tytułem wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu oraz o zasądzenie od uczestnika kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa radcy prawnego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wnioskodawcy wskazali, że na nieruchomości wnioskodawców położonej w Ł. przy ulicy (...) zlokalizowana jest linia gazowa podziemna wysokoprężna i podwyższonego ciśnienia, wchodząca w skład prowadzonego przez uczestnika przedsiębiorstwa. Urządzenia przesyłowe ograniczają znacznie możliwość korzystania z nieruchomości wnioskodawców, czerpania z niej pożytków. Urządzenia ograniczają zdolność inwestycyjną działki, obniżają jakość, funkcjonalność i wartość nieruchomości oraz swobodne i nieskrępowane korzystanie z uprawnień właścicielskich. Uczestnik wezwany do uregulowania zaistniałej sytuacji odmówił ustanowienia służebności oraz zapłaty, powołując się na decyzję wydaną w trybie ustawy z dnia 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości.

(wniosek k.2-6, pełnomocnictwo k.7)

W odpowiedzi na wniosek z dnia 23 maja 2016 roku uczestnik (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., reprezentowana przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniósł o oddalenie wniosku i zasądzenie od wnioskodawców kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazano, iż przez nieruchomość wnioskodawców przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia – obwodnica Ł. - odcinek K. - O., wybudowany w 1968 roku. Podniesiono, że uczestnik dysponuje dla przedmiotowego odcinka decyzją administracyjną, która stanowiła tytuł prawny do korzystania z nieruchomości wnioskodawców na cele położonego tam gazociągu, tj. decyzją z 27 kwietnia 1968 roku Nr SW. (...), wydaną w trybie art. 35 ustawy z 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości. Z ostrożności procesowej, uczestnik podniósł też zarzut zasiedzenia prawa odpowiadającego treścią obecnej służebności przesyłu wskazując, iż uczestnik i jego poprzednicy prawni nieprzerwanie wykonywali na nieruchomości służebność rozumianą jako nieprzerwane i niezakłócone korzystanie z trwałego i widocznego urządzenia jakim jest gazociąg, przy którym pracownicy gestora sieci, systematycznie i w sposób jawny dokonywali czynności zmierzających do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania urządzeń. Poprzednicy prawni uczestnika wypłacili na rzecz właściciela nieruchomości, przez którą przebiegał gazociąg jednorazowe odszkodowanie. Podniesiono, że oznaczenie przebiegu gazociągu w postaci słupka znajdowało się na terenie działki wnioskodawców. Pełnomocnik uczestnika zaznaczył, iż obecnie nie jest wymagane, aby widoczne elementy trwałego urządzenia znajdowały się na nieruchomości mającej podlegać obciążeniu służebnością. Wystarczające jest, aby znajdowały się one na działce sąsiedniej lub aby właściciel posiadał wiadomość co do ich istnienia. W ocenie uczestnika, bieg zasiedzenia rozpoczął się z dniem 1 stycznia 1968 roku, a zasiedzenie przedmiotowej nieruchomości mogło nastąpić na rzecz Skarbu Państwa z dniem 1 stycznia 1978 roku z upływem 10 -letniego okresu zasiedzenia w przypadku posiadania w dobrej wierze, ewentualnie z dniem 1 stycznia 1988 roku z upływem okresu 20 -letniego, w przypadku złej wiary.

(odpowiedź na wniosek k.41-43, pełnomocnictwo k.46-46v., odpis z KRS k.48-50)

Na rozprawie w dniu 6 października 2017 roku pełnomocnicy wnioskodawców i uczestnika podtrzymali dotychczasowe stanowisko w sprawie.

(stanowiska pełnomocników wnioskodawców i uczestnika k.175 i k.180, nagranie 00:02:41-00:02:54, 00:58:56-01:01:54)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. i K. małżonkowie R. są we wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej właścicielami zabudowanej nieruchomości położonej w Ł. przy ulicy (...), składającej się z działki gruntu numer (...), w obrębie (...), o powierzchni 0,5037 ha, dla której Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą numer (...).

W księdze wieczystej brak jest wpisów dotyczących ustanowienia służebności przesyłu na tej nieruchomości.

(dowód: kserokopia odpisu z księgi wieczystej k.17-20, kserokopia wypisu z rejestru gruntów k.22)

A. i K. małżonkowie R. nabyli niezabudowaną nieruchomość położoną w Ł. przy ulicy (...) w drodze umowy sprzedaży sporządzonej aktem notarialnym dnia 23 października 2002 roku, przed notariuszem E. L. w Kancelarii Notarialnej w Ł., Repertorium A numer (...), od H. C. i Z. G. - następców prawnych W. G.. W § 2 umowy sprzedający oświadczyli, nieruchomość nie była obciążona m. in. ograniczonymi prawami rzeczowymi, ograniczeniami w rozporządzaniu. Wnioskodawcy podjęli decyzję o zakupie nieruchomości po jej jednokrotnym obejrzeniu. Nieruchomość w momencie zakupu nie miała urządzonej księgi wieczystej.

(dowód: kopia wypisu aktu notarialnego k.153-159, przesłuchanie wnioskodawcy A. R. – protokół rozprawy z dnia 6 października 2017 roku k.179, nagranie 00:47:06-00:56:30, przesłuchanie wnioskodawczymi K. R.– protokół rozprawy z dnia 6 października 2017 roku k.179, nagranie 00:56:38-00:57:56)

Decyzją z dnia 15 marca 1968 roku wydaną przez Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Ł., L.dz. (...), ustalono lokalizację szczegółową budowy gazociągu magistralnego P. – Ł. na odcinku R./ K./N./ul. (...).

(dowód: decyzja k.73, materiały do uzyskania wniosku lokalizacyjnego k.74-77)

Decyzją Prezydium Dzielnicowej Rady Narodowej Ł. w Ł. numer SW. (...) z dnia 27 kwietnia 1968 roku wydaną m.in. na podstawie art. 35 i 55 ustawy z dnia 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (Dz. U. Nr 18, poz. 94 z 1961 roku) zezwolono (...) Okręgowym Zakładom Gazownictwa w Ł. na przeprowadzenie budowy gazociągu wysokiego ciśnienia – obwodnica Ł. odcinek K. – O., biegnącego przez nieruchomości prywatnych właścicieli położone na trasie budowy, stanowiące własność osób wymienionych w decyzji, w tym nieruchomość W. G.. W decyzji wskazano, iż wejście na nieruchomości wskazane w załączniku do decyzji i przeprowadzenie prac budowlanych mogło nastąpić pod warunkiem dokonania opisu nieruchomości dla ustalenia odszkodowania w myśl art. 36 powołanej ustawy. Odszkodowanie za straty wynikłe z budowy gazociągu miało zostać ustalone na wniosek właścicieli w oddzielnym orzeczeniu. Strony zostały pouczone o tym, iż od powyższej decyzji służy im prawo wniesienia odwołania do Prezydium Rady Narodowej w Ł. (...) Spraw Wewnętrznych. Decyzją Prezydium Dzielnicowej Rady Narodowej Ł. w Ł. z dnia 14 grudnia 1968 roku dokonano jednorazowych wypłat odszkodowań na rzecz właścicieli nieruchomości, przez które przebiegał gazociąg, w tym na rzecz W. G..

W treści decyzji wskazano, iż zgodnie z art.35 ustawy z dnia 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości, osobom uprawnionym do przeprowadzenia wskazanego gazociągu przysługuje prawo dostępu do przewodów w celu wykonania czynności związanych z konserwacją.

(dowód: decyzja k.61-63, zestawienie k.64-67, decyzja k.68, wykaz użytkowników gruntów k.69-72)

Na nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków jako działka numer (...), obręb (...), przy ul. (...) w Ł. przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia – obwodnica Ł. - odcinek K. – O., który został wybudowany na podstawie decyzji z dnia 27 kwietnia 1968 roku, numer SW. (...). Gazociąg oddano do użytku 1 lipca 1969 roku. Do wykazu środków trwałych gazociąg wysokoprężny stalowy na trasie K. – Ł. został przyjęty w dniu 1 lipca 1969 roku. Od czasu budowy przebieg tego gazociągu nie zmienił się.

(dowód: kopia mapy k.23-24, mapy k.52-55, protokół odbioru k.57-58, protokół przyjęcia środków trwałych k.59, mapa koperta k.60, wykaz użytków na trasie gazociągu k.69-72, zeznania świadka W. W. - protokół rozprawy z dnia 6 października 2017 roku k.176-178, nagranie 00:04:10-00:43:44)

Gazociąg przebiegający przez nieruchomość wnioskodawców to gazociąg podziemny, położony na głębokości około 1,20 m pod ziemią. Trasę gazociągu lub załamanie jego przebiegu wyznaczają słupki betonowe, które wystają nad ziemię na wysokość około 60 cm. Są to w większości słupki z czasów budowy gazociągu, które co jakiś czas są malowane farbą w kolorze żółtym. Przebieg gazociągu jest także oznaczony za pomocą słupków PCV w kolorze żółtym o przekroju około 10 cm, które wystają ponad ziemię na wysokość około 1,5 metra. Są one oznaczone numerami według inwentaryzacji wewnętrznej uczestnika. Czasem znajdują się na nich tabliczki z oznaczeniem urządzeń podziemnych. Słupki oznaczające gazociąg powinny znajdować się w odległości co 50 metrów. W praktyce słupki są położone co 50 - 100 metrów, ale zdarza się, że słupki są usuwane przez właścicieli nieruchomości. Na obwodnicy gazociągu Miasta Ł. znajdują się stacje redukcyjno-pomiarowe. Jedna z nich położona jest na osiedlu (...). Kompleksowa modernizacja tej stacji nastąpiła około 2014 - 2015 roku. W czasie modernizacji stacji redukcyjno-pomiarowej gaz płynie przez gazociąg, nie jest wyłączany. W przypadku awarii jakiegoś odcinka gazociągu wyłącza się gaz na pewnym odcinku, a nie w całym gazociągu.

Na współczesnych mapach ewidencyjnych gazociąg przebiegający przez nieruchomość wnioskodawców jest zaznaczony.

Pierwsza inwentaryzacja gazociągu miała miejsce w czasie jego budowy, a kolejna w 2001 bądź w 2002 roku. Gazociągi budowane w latach 50-tych XX wieku miały klauzulę poufności. Klauzula ta została zdjęta w latach 80-tych i gazociągi zostały ukazane na mapach.

(dowód: kopia mapy k.23-24, dokumentacja zdjęciowa k.25, k.51, mapy k.52-55, zeznania świadka W. W. - protokół rozprawy z dnia 6 października 2017 roku k.176-178, nagranie 00:04:10-00:43:44)

Eksploatacja gazociągu wysokiego ciśnienia polega na systematycznej kontroli szczelności gazociągu oraz usuwaniu zaistniałych awarii. W celu wykrycia ewentualnej nieszczelności gazociągu, pracownicy dokonują w terenie przeglądu gazociągu, sprawdzając wzdłuż linii przebiegu gazociągu stężenie metanu w powietrzu za pomocą metanomierza. Jeśli poziom metanu w powietrzu w danym miejscu przekracza dopuszczalne normy, podejmowane są czynności w celu sprawdzenia czy nie dochodzi do wycieku gazu. Taki obchód jest wykonywany co najmniej raz w roku. Kontrola ma również na celu ustalenie, czy zbyt blisko gazociągu bądź na nim nie wybudowano obiektów. Gdy nieruchomość na trasie przebiegu gazociągu jest ogólnie dostępna, pracownik dokonujący przeglądu nie musi podejmować dodatkowych czynności, aby uzyskać do niej dostęp. Natomiast, jeśli natrafia na nieruchomość zamkniętą, przechodzi przez nią za zgodą właściciela bądź sprawdza szczelność gazociągu za pomocą urządzenia, pozwalającego dokonać pomiaru stężenia metanu w pewnej odległości od gazociągu, zwanego variotec. Ponadto, raz w roku, w sezonie wiosennym, gazociąg jest kontrolowany z powietrza. Pracownik wraz z pilotem dokonują przelotu helikopterem po trasie przebiegu gazociągu. Słupki gazociągu są dobrze widoczne z powietrza. Jeśli jakieś miejsca na trasie gazociągu budzą wątpliwości są one oznaczane, a następnie dokonuje się ich kontroli naziemnej i pomiaru stężenia metanu. Z oblotu oraz oględzin gazociągu w terenie są sporządzane co roku protokoły, które przechowuje się przez okres 5 lat. Umożliwia to porównanie ewentualnych zmian występujących w terenie. Sama kontrola gazociągu nie wymaga udostępnienia dużej powierzchni nieruchomości, a w przypadku konieczności naprawy gazociągu, obszar nieruchomości jaki musi być udostępniony zależy od rodzaju awarii.

(dowód: kopia mapy k.23-24, dokumentacja zdjęciowa k.51, mapy k.52-55 i koperta k.60, zeznania świadka W. W. - protokół rozprawy z dnia 6 października 2017 roku k.176-178, nagranie 00:04:10-00:43:44)

Pismem z dnia 13 września 2013 roku ówczesny pełnomocnik wnioskodawców wezwał (...) Sp. z o.o. w W. do zawarcia umowy w przedmiocie ustanowienia odpłatnej służebności przesyłu na rzecz (...), dotyczącej urządzeń gazowych posadowionych na nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...) oraz wypłaty stosowanego wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania z działki gruntu numer (...).

W odpowiedzi na wezwanie, w piśmie z dnia 7 listopada 2013 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wskazała, że nie uznaje zgłoszonych roszczeń, gdyż gazociąg przebiegający przez nieruchomość wnioskodawców został wybudowany na podstawie decyzji Prezydium Dzielnicowej Rady Narodowej Ł. z dnia 27 kwietnia 1968 roku, wydanej w oparciu o przepisy art.35 i 55 ustawy z dnia 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości. Do pisma załączono kserokopię decyzji z dnia 27 kwietnia 1968 roku.

(dowód: wezwanie k.14-16, pismo uczestnika k.9-10 wraz z załącznikiem k.11-13 oraz k.56-56v.)

W 2003 roku, po uzyskaniu pozwolenia na budowę, wnioskodawcy rozpoczęli budowę domu na nieruchomości przy ulicy (...). Kwestiami formalnymi związanymi z budową domu zajmowała się zatrudniona przez nich architekt. A. R. i K. R. nie uzyskali wówczas informacji o biegnącym przez nieruchomość gazociągu.

Dom wnioskodawców posadowiony jest przy ulicy, a gazociąg przebiega przez nieruchomość przy drugim końcu działki, która jest długa.

Do 2009 roku na nieruchomości wnioskodawców, w czasie ich obecności, nie prowadzono żadnych prac dotyczących gazociągu, nie miały też miejsce wizyty pracowników uczestnika. O istnieniu gazociągu wnioskodawcy dowiedzieli się w 2009 roku, kiedy podpisano z nimi umowę o wycince drzew na terenie przebiegu gazociągu. Od tego momentu nie korzystają z części działki, przez którą przebiega gazociąg. W chwili nabycia nieruchomości wnioskodawcy ani na

swojej działce ani w zasięgu wzroku nie widzieli słupków oznaczających przebieg gazociągu. Dopiero po wycince drzew za ogrodzeniem nieruchomości wnioskodawców postawiono żółty słupek z tworzywa o wysokości około 1,5 metra.

(dowód: kopia mapy k.23-24, dokumentacja zdjęciowa k.25 i k.51, mapy k.52-55, przesłuchanie wnioskodawcy A. R. – protokół rozprawy z dnia 6 października 2017 roku k.179, nagranie 00:47:06-00:56:30, przesłuchanie wnioskodawcy K. R. – protokół rozprawy z dnia 6 października 2017 roku k.179, nagranie 00:56:38-00:57:56)

Przedsiębiorstwo państwowe Zakłady (...) zostało utworzone zarządzeniem Ministra Górnictwa z dnia 12 września 1950 roku. Następnie od dnia 1 czerwca 1975 roku funkcjonowało jako (...) Okręgowe Zakłady Gazownictwa przedsiębiorstwo państwowe w Ł..

Na mocy zarządzenia nr 70 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 31 grudnia 1975 roku utworzono przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą „(...) Zakłady (...) w (...) W.”, oraz z dniem 1 stycznia 1976 roku połączono to przedsiębiorstwo z przedsiębiorstwami (...) Okręgowe Zakłady Gazownictwa i W. Okręgowe Zakłady Gazownictwa. W § 13 zarządzenia wskazano, iż połączenie przedsiębiorstw nastąpi w ten sposób, że przedsiębiorstwo (...) w (...) W. przejmie cały majątek połączonych przedsiębiorstw.

Na mocy zarządzenia nr 56 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 1 sierpnia 1982 roku utworzono przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą (...), które przejęło m.in. cały majątek jednostki organizacyjnej (...) Zakłady (...) w (...) W..

Na mocy rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 września 1996 roku państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej (...) zostało przekształcone w (...) Spółkę Akcyjną Skarbu Państwa.

(dowód: zarządzenia k.79-80, k.81-82, k.83-85, k.86-90v., rozporządzenie k.91)

Na podstawie umowy przeniesienia własności z dnia 22 stycznia 2008 roku, (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniosła wkład niepieniężny (aport) na pokrycie podwyższonego kapitału zakładowego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (następnie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością), w postaci aktywów trwałych stanowiących elementy sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej m.in. w postaci gazociągów wyszczególnionych w umowie, w tym gazociągu obwodnica Ł. na odcinku od R. – O..

(dowód: kopia aktu notarialnego k.92-112, odpis pełny z KRS k.26-37 i k.113-119)

Na podstawie uchwał podjętych w dniu 24 maja 2013 roku nastąpiło połączenie spółek w trybie art. 492 § 1 pkt 1 kodeksu spółek handlowych przez przeniesienie całego majątku i obowiązków spółek przejmowanych - w tym (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na spółkę przejmującą (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., która obecnie po zmianie firmy występuje w obrocie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W..

(dowód: odpis pełny z KRS k.26-37, także odpis z KRS k.48-50)

Decyzją Urzędu Wojewódzkiego w Ł. nr (...) (...) z dnia 31 lipca 1996 roku, stwierdzono nabycie z mocy prawa z dniem 5 grudnia 1990 roku przez przedsiębiorstwo państwowe (...) z siedzibą w W. prawa użytkowania wieczystego gruntu przy ul. (...) i ul. (...) w Ł., stanowiącego działki gruntu o numerach (...), dla których Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...).

Decyzją Prezydenta Miasta Ł. nr (...) z dnia 2 grudnia 2004 roku, na podstawie art.200 ust.1 i 3 w związku z art.67 ust.1, art.72 ust.1 i ust.3 pkt 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami oraz art.104 k.p.a., stwierdzono nabycie z mocy prawa z dniem 5 grudnia 1990 roku przez przedsiębiorstwo państwowe (...), (...) Okręgowy Zakład Gazownictwa z siedzibą w W., Zakład (...) prawa użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...).

(dowód: decyzja k.122-123, k.120-121 v.)

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o powołane dowody z dokumentów i ich kserokopii w trybie art. 308 k.p.c., a także na podstawie zeznań świadka W. W. oraz przesłuchania wnioskodawców.

Sąd w całości zaakceptował fakty wynikające z wymienionych wyżej dokumentów, gdyż okazały się one wiarygodne i nie spotkały się z negacją żadnego z uczestników postępowania. Wszystkie z wymienionych wyżej dokumentów posłużyły, więc do ustalenia stanu faktycznego w sprawie.

Dokonując ustaleń faktycznych stanowiących podstawę rozstrzygnięcia Sąd pominął raport szacowania wysokości wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu k.21, gdyż wobec bezpodstawności wniosku, o czym będzie mowa w toku dalszych rozważań, pozostawał on bez znaczenia dla rozstrzygnięcia. Ponadto, wskazany raport nie został opatrzony podpisem, a w konsekwencji nie stanowi nawet dowodu z dokumenty prywatnego w rozumieniu art.245 k.p.c., a tym bardziej dowodu na okoliczność wynagrodzenia należnego za ustanowienie służebności przesyłu. Aby móc dokumentom przypisać charakter dokumentu prywatnego i przyznać im domniemanie ich prawdziwości i autentyczności pochodzenia zawartego w nich oświadczenia od wystawcy, który go własnoręcznie podpisał, niezbędne jest opatrzenie tego dokumentu podpisem (tak również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 grudnia 1980 roku, II URN 171/80, OSP 1981 roku, z. 7, poz. 126).

Sąd oddalił wniosek pełnomocnika uczestnika o zobowiązanie wnioskodawców do złożenia wszystkich dokumentów związanych z przebiegiem gazociągu przez nieruchomość wnioskodawców, w szczególności z procesem inwestycyjnym, zawieranych umów i porozumień oraz wypłaconych odszkodowań jako całkowicie bezzasadny i pozbawiony logiki. To uczestnik jest właścicielem gazociągu, jego poprzednik prawny wybudował gazociąg i wypłacił właścicielom działek, przez które gazociąg przechodzi, stosowne odszkodowanie. Niezrozumiałe jest zatem żądanie uczestnika, aby Sąd zobowiązał wnioskodawców do złożenia dokumentów, którymi powinien lub dysponuje uczestnik. Zwłaszcza, że dokumenty istotne dla rozstrzygnięcia zostały przez uczestnika złożone do akt sprawy.

Sąd oddalił wnioski pełnomocnika wnioskodawców o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu budowy i eksploatacji linii gazowej, o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego rzeczoznawcy majątkowego, o dopuszczenie dowodu z oględzin nieruchomości oraz z opinii biegłego geodety z uwagi na to, iż dopuszczenie tych wniosków służyłoby jedynie przedłużeniu postępowania w sprawie i nie miało wpływu na merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy z uwagi na zebrane w sprawie dowody, z których jednoznacznie wynikało, iż uczestnik dysponował podstawą prawną do wybudowania gazociągu w postaci decyzji wyłączeniowej, a nadto wypłacił jednorazowe odszkodowanie ówczesnemu właścicielowi nieruchomości. Przebieg gazociągu natomiast wynika wprost z załączonych do akt map.

Sąd oddalił również wniosek pełnomocnika wnioskodawców o wydanie postanowienia wstępnego w przypadku podniesienia przez pełnomocnika uczestnika zarzutu zasiedzenia prawa odpowiadającego treścią służebności przesyłu. Zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwolił na wydanie orzeczenia końcowego bez konieczności orzekania jedynie w przedmiocie zasady. Ponadto, zgodnie z ugruntowanym w judykaturze stanowiskiem podstawą wydania postanowienia wstępnego jest wątpliwa i sporna zasada roszczenia, ale w przypadku, gdy sporna jest także jego wysokość, której ustalenie połączone jest z pracochłonnym postępowaniem dowodowym. Zarzut nabycia prawa służebności gruntowej o treści służebności przesyłu poprzez zasiedzenie nie narusza roszczenia właściciela nieruchomości o ustanowienie służebności przesyłu bowiem nie stanowi jej podstawy (art. 305¹ – 305² k.c.), a jedynie mu się przeciwstawia powodując jego bezprzedmiotowość. W konsekwencji, sam charakter i istota żądania przymusowego ustanowienia służebności przesyłu uniemożliwia wydanie w tym postępowaniu postanowienia wstępnego.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W sprawie niniejszej K. R. i A. R. wystąpili z wnioskiem o ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...), stanowiącej działkę numer (...), na rzecz uczestnika postępowania (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., odpłatnie za wynagrodzeniem w kwocie 81.000 złotych.

Uczestnik w toku całego postępowania konsekwentnie podnosił, że przedmiotowe urządzenia przesyłowe wybudowane zostały na podstawie decyzji wywłaszczeniowej z dnia 27 kwietnia 1968 roku, co oznacza, że jako następca prawnym podmiotu, na rzecz którego wydano ową decyzję, posiada tytuł prawny do korzystania z nieruchomości wnioskodawców.

Przepisy prawa przewidują trzy niezależne od siebie sposoby ustanowienia służebności przesyłu. Są nimi: umowa, orzeczenie sądu lub decyzja administracyjna. Ustanowienie służebności przesyłu w trybie sądowym następuje na podstawie dodanego w ramach art. 626 § 3 k.p.c., który stanowi, że w sprawach o ustanowienie służebności przesyłu mają odpowiednie zastosowanie przepisy dotyczące trybu ustanowienia służebności drogi koniecznej.

Niewątpliwie treść wprowadzonej z dniem 3 sierpnia 2008 roku, na podstawie ustawy z dnia 30 maja 2008 roku o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 116, poz. 731), do polskiego systemu prawnego służebności przesyłu (art. 305¹-305⁴ k.c.) oraz treść przepisu art. 626 § 3 k.p.c. wprowadzonego wyżej wskazaną ustawą, wskazuje na dopuszczalność drogi sądowej w sprawie o ustanowienie służebności przesyłu.

Do ustanowienia służebności przesyłu może dojść także w drodze decyzji administracyjnej wydanej przez starostę na podstawie art. 124 ustawy o gospodarce nieruchomościami z dnia z dnia 21 sierpnia 1997 roku (Dz.U.10.102.651 ze zm.). Podobną regulację do wynikającej z przepisu art.124 ustawy o gospodarce nieruchomościami w przeszłości zawierały przepisy art. 35 i 36 ustawy o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości z dnia 12 marca 1958 roku (Dz.U.74.10.64 ze zm.; zwanej dalej „ustawą wywłaszczeniową”), a następnie przepisy art. 46 i nast. ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości z dnia 29 kwietnia 1985 roku (Dz.U.91.30.127 ze zm.).

Jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie, w dniu 15 marca 1968 roku wydana została przez Powiatową Radę Narodową w Ł. decyzja L.dz. B4-440/178/68 ustalająca lokalizację szczegółową budowy gazociągu magistralnego P. – Ł. na odcinku R./K./ N./ul. (...)/, a następnie decyzją z dnia 27 kwietnia 1968 roku Prezydium Dzielnicowej Rady Narodowej Ł. w Ł. nr(...). (...) zezwolono (...) Okręgowym Zakładom Gazownictwa w Ł. na przeprowadzenie budowy gazociągu wysokiego ciśnienia – obwodnica Ł. - odcinek K. – O. biegnącego przez nieruchomości prywatnych właścicieli, położone na trasie budowy, stanowiące własność osób wymienionych w decyzji.

W ocenie Sądu, nie budzi wątpliwości, że wskazana decyzja obejmowała swoim zakresem także działkę wnioskodawców, co wynika z załącznika do decyzji w postaci wykazu właścicieli, w którym widnieje W. G., którego zstępni H. C. i Z. G. sprzedali wnioskodawcom nieruchomość oraz załączonych do akt map przedstawiających przebieg linii gazociągu.

Wnioskodawcy nie wykazali, a to na nich spoczywał ciężar udowodnienia w tym zakresie, aby decyzja na którą powoływał się uczestnik została skutecznie zakwestionowana w postępowaniu administracyjnym i wyeliminowana z obrotu prawnego na drodze właściwego postępowania administracyjnego.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy wywłaszczeniowej, w brzmieniu obowiązującym w chwili wydania wyżej wskazanej decyzji, organy administracji państwowej, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe mogą za zezwoleniem naczelnika gminy - a w miastach prezydenta lub naczelnika miasta (dzielnicy), zakładać i przeprowadzać na nieruchomościach - zgodnie z zatwierdzoną lokalizacją szczegółową - ciągi drenażowe, przewody służące do przesyłania płynów, pary, gazów, elektryczności oraz urządzenia techniczne łączności i sygnalizacji, a także inne podziemne lub nadziemne urządzenia techniczne niezbędne do korzystania z tych przewodów i urządzeń. Przepis ten we wskazanych w nim okolicznościach dawał więc podstawę do ograniczenia własności nieruchomości, mieszczącej się w granicach szeroko rozumianego pojęcia wywłaszczenia. Skutkiem ostatecznej decyzji administracyjnej wydanej na podstawie tego przepisu było ograniczenie prawa własności nieruchomości przez ustanowienie trwałego obowiązku znoszenia przez właściciela w sferze, w której może być wykonywana własność nieruchomości, stanu ukształtowanego przebiegiem zainstalowanego urządzenia przesyłowego (por. orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 20 marca 2002 roku, V CKN 1863/00, niepubl., z dnia 8 czerwca 2005 roku, V CK 679/04, niepubl., z dnia 8 czerwca 2005 roku, V CK 680/04,

niepubl., z dnia 10 listopada 2005 roku, III CZP 80/05, OSNC 206, nr 9, poz. 146, z dnia 6 czerwca 2014 roku, III CZP 107/13).

W świetle przeprowadzonej wyżej wykładni art. 35 ust. 1 ustawy wywłaszczeniowej oraz dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych, decyzję z dnia 27 kwietnia 1968 roku, należy uważać za decyzję o skutkach zgodnych z tym przepisem, tj. ustanawiającą przewidziane w nim, omówione wyżej ograniczenie własności nieruchomości, której dotyczy spór, związane z przeprowadzeniem przez nieruchomość gazociągu.

Decyzja była ostateczna i jako taka wiąże sąd powszechny. Nie została również następnie uznana za nieważną. Korzysta więc dziś z domniemania mocy obowiązującej decyzji administracyjnej - obowiązuje tak długo dopóki nie zostanie zmieniona lub uchylona przez nową decyzję opartą na odpowiednim przepisie prawnym (por. wyrok WSA w Poznaniu z 5 czerwca 2008 roku, (...) SA/Po 426/07, LEX nr 509454). Zaś, jak powszechnie przyjmuje się w judykaturze i piśmiennictwie, fakt uchylenia ustawy z dnia 12 marca 1958 roku nie pozbawia mocy wiążącej decyzji wydanej na podstawie objętej nią regulacji.

Wobec powyższego, należało uznać, że uwzględnienie żądania zgłoszonego we wniosku było nieuzasadnione.

Nieruchomość jest już obciążona służebnością gruntową odpowiadającą treści służebności przesyłu na podstawie prawomocnej i ważnej decyzji z dnia 27 kwietnia 1968 roku nr SW. (...). Skoro służebność jest już ustanowiona na nieruchomości mocą decyzji administracyjnej, to brak jest podstaw aby istniejący stan prawny regulować ponownie w ten sam sposób. W kwestii tej Sąd w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę w pełni podziela zapatrywania Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2014 roku (III CZP 107/13, LEX nr 1488917, Biul.SN 2014/6/7), zgodnie z którymi, jeżeli przedsiębiorca będący właścicielem urządzeń wymienionych w art. 49 § 1 k.c. wykonuje uprawnienia wynikające z decyzji wydanej na rzecz jego poprzednika prawnego na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (jedn. tekst: Dz.U. z 1974 r. Nr 10, poz. 64 ze zm.), właściciel nieruchomości nie może żądać ustanowienia służebności przesyłu (art. 305² § 2 k.c.).

W orzecznictwie, dominuje pogląd, który Sąd Rejonowy w pełni podziela, zgodnie z którym na uprawnienie wynikające z decyzji opartej na przepisie art.35 ustawy wywłaszczeniowej może powoływać się nie tylko przedsiębiorca, który w związku z ową decyzją zainstalował urządzenia przesyłowe, ale także każdy kolejny podmiot, który uzyskał tytuł prawnych do tych urządzeń i jest odpowiedzialny za ich eksploatację i utrzymanie (tak między innymi Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 5 lipca 2007 roku, II CSK 156/07, OSNC 2008, nr 9, poz.103 oraz w uchwale z dnia 20 stycznia 2010 roku, III CZP 116/09. OSNC ZD 210. Nr 3, poz.92).

Decyzja administracyjna zezwalająca na budowę gazociągu została wydana na rzecz przedsiębiorstwa państwowego - (...) Okręgowych Zakładów Gazownictwa w Ł., które dniem 1 stycznia 1976 roku połączono przedsiębiorstwami państwowymi (...) Okręgowe Zakłady Gazownictwa i (...) Zakłady (...) w (...) W. w ten sposób, że przedsiębiorstwo państwowe (...) w (...) W. przejęło cały majątek połączonych przedsiębiorstw. Następnie, utworzono przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą (...), które przejęło m.in. cały majątek jednostki organizacyjnej (...) Zakłady (...) w (...) W.. Na mocy rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 września 1996 roku państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej (...) zostało przekształcone w (...) Spółkę Akcyjną Skarbu Państwa. Zaś, na podstawie umowy przeniesienia własności z dnia 22 stycznia 2008 roku, (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniosła wkład niepieniężny (aport) na pokrycie podwyższonego kapitału zakładowego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (następnie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością) w postaci aktywów trwałych stanowiących elementy sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej m.in. w postaci gazociągów wyszczególnionych w umowie, w tym gazociągu obwodnica Ł. na odcinku od R. – O.. Następnie, na podstawie uchwał podjętych w dniu 24 maja 2013 roku nastąpiło połączenie spółek w trybie art. 492 § 1 pkt 1 kodeksu spółek handlowych przez przeniesienie całego majątku i obowiązków spółek przejmowanych - w tym (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na spółkę przejmującą (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., która obecnie po zmianie firmy występuje w obrocie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.. Przeniesienie własności gazociągu na uczestnika,

skutkowało także przeniesieniem uprawnień do korzystania z nieruchomości wnioskodawców na podstawie decyzji z dnia 27 kwietnia 1968 roku.

W konsekwencji, zbędne było rozważanie kwestii nabycia przez uczestnika na skutek zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu, gdyż wykonywanie uprawnień w zakresie wynikającym z decyzji administracyjnej, wydanej na podstawie art.35 ust.1 i 2 ustawy wywłaszczeniowej z dnia 12 marca 1958 roku, stanowi ich wykonywanie oparte na tytule prawnym.

Powołane przepisy ustawy o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości z dnia 12 marca 1958 roku przewidywały szczególnie tryb wywłaszczenia nieruchomości, polegający na ingerencji w sferę własności, nie będący jej odjęciem, dokonany na podstawie decyzji administracyjnej. Równolegle w razie braku sporu pomiędzy inwestorem, a właścicielem nieruchomości strony mogły zawrzeć umowę o ustanowieniu odpowiedniej służebności. Wskazany alternatywny sposób uzyskania uprawnienia do władania nieruchomością determinował następnie procedurę dochodzenia ewentualnych roszczeń odszkodowawczych.

Żądania odszkodowawcze wywodzone ze stosunku umownego podlegały rozstrzygnięciu w drodze powództwa przed sądami powszechnymi według ogólnych przepisów odszkodowawczych (por. wyrok z 5 listopada 1982 roku NSA w K., SA/Ka 359/82, (...)). Droga sądowa była również dopuszczalna w odniesieniu do szkody wywołanej działaniem jednostki wykonującej wspomniane urządzenia poza zakresem wynikającym z decyzji terenowego organu administracji państwowej wydanej na podstawie przepisu art. 35 ustawy wywłaszczeniowej, albo też roszczeń odszkodowawczych dotyczących okresu sprzed wydania tego zezwolenia (tak m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 1983 roku, IV CZ 15/83; OSNC 1983 rok, numer 9, poz146; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 lipca 1977 roku, I CZ 81/77; LEX nr 7968). W niniejszej sprawie, wskazane sytuacje nie miały miejsca – podstawą posiadania na nieruchomości wnioskodawców przedmiotowego gazociągu jest wskazana wyżej ostateczna decyzja administracyjna.

Odmienne przedstawia się kwestia możliwości dochodzenia odszkodowania mającego swe źródło w decyzji administracyjnej – dla niego przewidziany został wyłącznie tryb administracyjny.

W rozdziale 5 ustawy wywłaszczeniowej z 1958 roku zawarte zostały przepisy o szczególnym trybie wywłaszczania nieruchomości. Przewidywały one możliwość wejścia na nieruchomość za zezwoleniem właściwego organu administracji państwowej celem założenia ciągów drenażowych, przewodów do przesyłania płynów, gazu, elektryczności itp. Odszkodowanie za straty wywołane takim wejściem na cudzą nieruchomość powinno być ustalone przez zainteresowane strony, a w razie sporu ustalenie wysokości tego odszkodowania powierzono terenowemu organowi administracji państwowej (art. 36 ust. 1 ustawy wywłaszczeniowej).

Szczególny administracyjny tryb ustalenia przez właściwy organ wysokości odszkodowania za straty poniesione przez właściciela nieruchomości wskutek przeprowadzenia przez przedsiębiorstwo państwowe przez tę nieruchomość przewodów do przesyłania elektryczności, bądź też na skutek konserwacji takich przewodów, został uzależniony od udzielenia przedsiębiorstwu zezwolenia administracyjnego na dokonanie przeprowadzenia wspomnianych urządzeń lub ich konserwację. Charakter takiego zezwolenia posiadała w szczególności decyzja administracyjna wydana na podstawie art. 35 powołanej ustawy wywłaszczeniowej. W najnowszym orzecznictwie ugruntował się pogląd, że decyzja wydana na podstawie wskazanego przepisu ustawy wywłaszczeniowej jest tytułem prawnym dla przedsiębiorcy przesyłowego do stałego korzystania z wymienionej w tej decyzji nieruchomości (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2010 roku, III CZP 116/09 /LEX 537076, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2008 roku, II CSK 432/07, LEX nr 365049 oraz z dnia 6 czerwca 2014 roku, III CZP 107/13).

Za ugruntowany należy uznać również pogląd, że ograniczenie własności na podstawie decyzji wydanej w oparciu o art. 35 ust. 1 ustawy wywłaszczeniowej nie jest bezprawne. Sąd Rejonowy w pełni podziela stanowisko o niedopuszczalności drogi sądowej w przypadku dochodzenia odszkodowania za szkody związane z ograniczeniem własności w związku z tą decyzją wyrażone w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 20 stycznia 2010 roku, III CZP 116/09 /LEX 537076, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2007 roku, II CSK

457/06, Lex nr 339717). O odszkodowaniu należnym z tytułu wywłaszczenia lub zajęcia nieruchomości na podstawie uprzednio wydanego zezwolenia orzeka właściwy miejscowo organ administracji publicznej (art. 112 ust. 4 oraz art. 124 i art. 128 ust. 4 w związku z art. 240 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami oraz w związku z art. 2 § 3 k.p.c.) (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2002 roku, (...) 7/02, opubl. OSNP 2003 rok, Nr 19, poz. 476).

Przyjęte na gruncie ustawy z 12 marca 1958 roku pojęcie straty odpowiada jego rozumieniu według przepisów art. 361 § 2 k.c. Przyjmuje się zatem, że chodzi tu głównie o zmniejszenie aktywów poszkodowanego właściciela, które obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2007 roku, II CSK 457/06, Lex nr 339717, uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2003 roku, III CZP 6/03, OSNC 2004, nr 1, poz. 4). W rezultacie uznaje się, że wszelkie szkody związane z ograniczeniem własności na podstawie art.35 ustawy wywłaszczeniowej mieszczą się w odszkodowaniu zakreślonym przez art.36 tej ustawy. Regulując w ust. 1 powołanego przepisu odszkodowanie należne właścicielowi nieruchomości objęto nim wszelkie straty związane z założeniem i przeprowadzeniem przewodów lub urządzeń, o czym mowa w art.35 powyższej ustawy, włącznie ze zmniejszeniem wartości nieruchomości. Tak istotny element szkody jakim jest zmniejszenie wartości nieruchomości zawiera się w pojęciu straty o której mowa w powołanym przepisie (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2010 roku, III CZP 116/09, LEX 537076).

Przepisy ustawy wywłaszczeniowej w sposób wyczerpujący regulują problematykę odszkodowawczą w stosunku do wszelkich strat związanych z założeniem i przeprowadzeniem przewodów i urządzeń na nieruchomości na podstawie decyzji administracyjnej. Nie ma zatem podstaw do stosowania w tym zakresie przepisów kodeksu cywilnego. Wszelki uszczerbek majątkowy wynikający z legalnego korzystania z nieruchomości wskutek trwałego posadowienia tam przewodów lub urządzeń przesyłowych podlega bowiem naprawieniu na podstawie art. 36 ustawy wywłaszczeniowej.

W konsekwencji, skoro ze wskazanych powyżej powodów wnioski o ustanowienie służebności przesyłu podlegały oddaleniu, to oddaleniu podlegało również żądanie w zakresie wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu.

Na marginesie rozważań wskazać należy, iż bez znaczenia dla rozstrzygnięcia, wobec istnienia decyzji z dnia 27 kwietnia 1968 roku nr SW. (...) pozostawał brak świadomości wnioskodawców co do tego, że przez nieruchomość przy ulicy (...) w Ł. przebiega gazociąg, zarówno w chwili nabycia nieruchomości jak i później. W momencie zawierania przez wnioskodawców umowy sprzedaży przedmiotowej nieruchomości nie miała ona urządzonej księgi wieczystej. Nie może być zatem mowy o skorzystaniu przez wnioskodawców z rękoi wiary publicznej ksiąg wieczystych. Także po założeniu przez wnioskodawców księgi wieczystej dla tej nieruchomości, fakt nieuwajnienia w niej w decyzji dnia 27 kwietnia 1968 roku pozostaje bez znaczenia dla istnienia uprawnień uczestnika na niej opartych, gdyż rękoi wiary publicznej ksiąg wieczystych nie działa przeciwko: prawu dożywocia, służebnościom ustanowionym na podstawie decyzji właściwego organu administracji państwowej, a także służebnościom drogi koniecznej, przesyłu albo ustanowionym w związku z przekroczeniem granicy przy wznoszeniu budynku lub innego urządzenia (art. 7 ustawy o księgach wieczystych i hipotece).

Zasada rozliczenia kosztów postępowania prowadzonego w trybie nieprocesowym wynika z art. 520 § 1 k.p.c. Zgodnie z jego brzmieniem każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. Wyjątki od tej zasady zostały ustanowione w dalszych paragrafach art.520 k.p.c., stanowiąc, iż jeżeli jednak uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub interesy ich są sprzeczne, sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości. To samo dotyczy zwrotu kosztów postępowania wyłożonych przez uczestników (§ 2). Zaś, paragraf 3 art.520 k.p.c. stanowi, iż jeżeli interesy uczestników są sprzeczne, sąd może włożyć na uczestnika, którego wnioski zostały oddalone lub odrzucone, obowiązek zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez innego uczestnika. Przepis powyższy stosuje się odpowiednio, jeżeli uczestnik postępował niesumiennie lub oczywiście niewłaściwie.

Włożenie obowiązku zwrotu kosztów na jednego uczestnika postępowania nieprocesowego winno mieć miejsce wtedy, kiedy odpowiada to względom słuszności i spełnione zostają przesłanki przewidziane w art. 520 § 2 in fine k.p.c. W

rozpoznawanej sprawie zachodzą przesłanki uzasadniające odejście od zasady ustanowionej w art. 520 § 1 k.p.c., gdyż wnioskodawcy i uczestnik byli w różnym stopniu zainteresowani wynikiem postępowania, a nadto ich interesy były sprzeczne. Wnioskodawcy żądali ustanowienia służebności na nieruchomości, obciążonej już służebnością gruntową odpowiadającą treści służebności przesyłu. Wnioskodawcy zdecydowali się na złożenie wniosku pomimo tego, że na etapie wymiany korespondencji z uczestnikiem uzyskali kopię decyzji wywłaszczeniowej. Następnie, popierali wniosek pomimo tego, iż uczestnik już w odpowiedzi na wniosek powoływał się na decyzję administracyjną wydaną na podstawie przepisów ustawy wywłaszczeniowej. Uczestnik oponował co do wniosku, przedstawił dowody na poparcie swych twierdzeń i ustanowił pełnomocnika do reprezentowania swych praw w niniejszym postępowaniu.

Mając na uwadze powyższe, o kosztach postępowania należnych uczestnikowi orzeczono na podstawie art. 520 § 2 k.p.c. Na kwotę zasądzoną solidarnie od wnioskodawców na rzecz uczestnika złożyły się: wynagrodzenie pełnomocnika w osobie radcy prawnego w kwocie 480 zł (§ 5 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych Dz. U. 2015 r., poz. 1804) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Koszty postępowania zasądzono solidarnie od wnioskodawców na rzecz uczestnika, gdyż postępowanie dotyczyło nieruchomości stanowiącej ich majątek wspólny.